

UUDISKIRI

august/september/oktoober

Biogaasi tootmine

Biogaasi tootmine perioodil 01.01.2014 – 30.09.2014 on välja toodud järgneval joonisel (Vt. Joonis 1). Nimetatud ajavahemiku jooksul on toodetud ühtekokku **30 192 MWh** elektrienergiat, mis teeb 9 kuu peale **94%** kogu 2013. a tootmismahust. Teisisõnu on 2014. aastal esimese 9 kuuga praktiliselt saavutatud 2013.a kogu biogaasist toodetud elektrienergia tootmismahut. Elektrienergia tootmisega on käesoleva aasta juuni kuust alustanud Doranova Baltic OÜ (Aardlapalu prügilas) ning samast perioodist alates on käivitunud biogaasist elektri- ja soojusenergia tootmine ka Ilmatsalu biogaasijaamas. ■

JAAM	Installeeritud elektriline nimivõimsus MWel 2014.a	elektrienergia toodang (MWh) 2013.a	elektrienergia toodang (MWh) 2014.a
Jööri (Valjala)	0,35	1247	895
Aravete	2	7587	6027
Oisu	1,2	4941	5445
Ilmatsalu	1,5	0	2298
Vinni	1,36	3351	5971
KOKKU:	<u>6,41</u>	<u>17126</u>	<u>20636</u>
Paikre OÜ ehk Rääma prügilas	0,15	1097	635
Pääsküla prügilas	0,86	3835	2066
Jõelähtme prügilas	1,94	9977	6040
Aardlapalu prügilas	0,4	0	815
KOKKU:	<u>3,35</u>	<u>14909</u>	<u>9556</u>
KOKKU:	<u>9,76</u>	<u>32035</u>	<u>30192</u>
	<u>2014. a</u>	2013. aastal toodeti biogaasist 32 035 MWh elektrienergiat	2014. a jaanuar-september biogaasijaamade elektritoodang

Joonis 1. Eesti biogaasisektori tootmisnumbrid käesoleva aasta jooksul perioodil jaanuar – september võrreldes eelmise aasta kogutoodanguga

Transpordikütuste aktsiisimäärade muudatused ja biometaani ümarlaud

Alates k.a juuli kuust alates koostab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) energeetikaosakond muudatuseettepanekut alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadusele, mille eesmärk on luua turuosalistele pikaajaline kindlus maagaasi ja vedelgaasi aktsiisimäärade muutumise osas juhul kui neid gaase kasutatakse transpordisektoris. Eriti oluliselt puudutab antud temaatika kohaliku biometaani tootmist, nõudlust ja tarbimist, kuna riigi eesmärk on 2020. aastaks kasutatavast vedelkütusest vähemalt 10% asendada transpordis taastuvallikaist pärit kütusega.

Omapoolsed kommentaarid ja ettepanekud antud teema edasiarenduseks on andnud ka Eesti Biogaasi Assotsiatsiooni (EBA) juhatus. Näeme omaltpoolt, et fossiilset päritolu gaasiliste transpordikütuste aktsiisiga maksustamine ja hinnatase ei ole selline, mis aitaks kaasa Eesti kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamisele ning keskkonnasõbralikemate transpordikütuste kasutamise stimuleerimisele. Ühtlasi andis EBA juhatus MKM-le oma ettepanekud ja seisukohad, mis aitaksid tõhusamalt kaasa metaankütuse, sh kodumaise biometaani kasutamisele Eesti transpordis.

Antud teema jätkuks kohtusid 10.septembri ümarlual Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis (MKM) biogaasi valdkonna turuosalistes ja eestkõnelejad ning ministeeriumi vastavad ametnikud. Ühtlasi oli kaasatud Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja Eesti Taastuvenergia Koja esindaja(d). Teemaks oli biometaani võimalikud toetusmeetmed, kuna mitmed potentsiaalsed biometaani turuosalistes ei ole valmis tänastes turutingimustes arendustöid ette võtma, mis puudutab biometaankütuse tootmist transpordisektoris. Kohtumisel rõhutas MKM, et on avatud soovitudele, mis tingimustel investorid sektorisse investeerivad. Ministeerium toonitas, et meetmeks vajalike uuringute väljatöötamisega tuleb kiirustada, selleks et meede õigeaegselt rakenduks. ■

Estonian Cell hakkas biogaasi tootma

Estonian Cell avas 10.septembril reovee eeltöötuse ja biogaasi tootmiskompleksi, mille maksumuseks kujunes ligikaudu 11 miljonit eurot. Projekti tulemusena tõuseb ettevõtte Eesti suurimaks biogaasi tootjaks ja tarbijaks.

Ettevõtte asendab nüüd aastas üle 5 miljoni kuupmeetri sisseostetavast maagaasist biogaasiga. Toodetava biogaasi energeetiline väärtus on enam kui 50 GWh aastas. Kundas asuv Estonian Celli haavapuitmassitehas alustas tootmist juba 2006. aastal, kuid biogaasi tootmise plaanid said teoks alles 8 aastat hiljem. Estonian Celli biogaasikompleksi puhul on tegemist Euroopa suurima ühemahutilise reaktoriga. Võttes arvesse ka mitme mahutiga biogaasijaamu on vastavatud kompleks tootmismahult Euroopa kolme suurema seas. Reaktori maht on 4 300 m³ ja anaeroobne puhastusprotsess koos biogaasi tootmisega kestab keskmiselt 11 tundi. ■

Joonis 2. Estonian Celli tootmiskompleks

Biogaasi aktsiisipoliitika teistes riikides

Meenutame, et möödunud aasta 9. aprillil toimus projekti Baltic Manure raames ümarlaud teemal "Bioenergia ja biogaasi maksustamise seadusandluse hetkeseis Eestis", mille korraldajad olid Eesti Maaülikool ja Eesti Biogaasi Assotsiatsioon. Ümarlaval osalesid ministeeriumite ja riigiametite esindajad ning valdkonnaga seotud spetsialistid ettevõtetest ja ülikoolidest. Arutelu ajendiks oli Maksu ja Tolliameti (EMTA) seisukoht, et biogaas on kehtiva seadusandluse järgi maagaas (kuulub maagaasiga sama kaubakoodi alla) ja selle kasutamise eest soojusenergia tootmisel tuleb tasuda aktsiisimaksu. Selline seisukoht oli biogaasi valdkonna ettevõtetele ja taastuvenergia valdkonna spetsialistidele üllatav ning antud seisukohaga ei nõustunud. Ümarlaval kuulati osapoolte seisukohti, arutelu kokkuvõttena jõuti ühisele järeldusele, et metaankütuste definitsioonide ja kaubakoodide täpsustamiseks moodustatakse töörühm.

Tänaseks on protsess niikaugel, et Riigikogu on võtnud 01.07.2014 seisuga vastu biogaasi aktsiisivabastuse <http://www.riigikogu.ee/?op=ems&page=eelnou&eid=eadd6d88-efa7-45c4-9638-a383e2bcf8a1&>.

Kuna Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium valmistab hetkel ette riigiabi loa taotlust, siis mõtlesime omaltpoolt anda väikse ülevaate teatud riikides valitsevast biogaasi maksustamise poliitikast, vastavalt kasutusotstarbele. Biogaasi aktsiisivabastuse eesmärk ei ole fiskaalne vaid seotud laiemalt taastuvenergia kasutamise soodustamisega.

Austria:

Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba

Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba, tarbimise kuni 25 000 KWh puhul

Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: aktsiisivaba

Tšehhi:

- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: aktsiisivaba kuni 1. jaanuar 2020

Taani:

- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: aktsiisivaba

Soome:

- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: aktsiisivaba

Saksamaa:

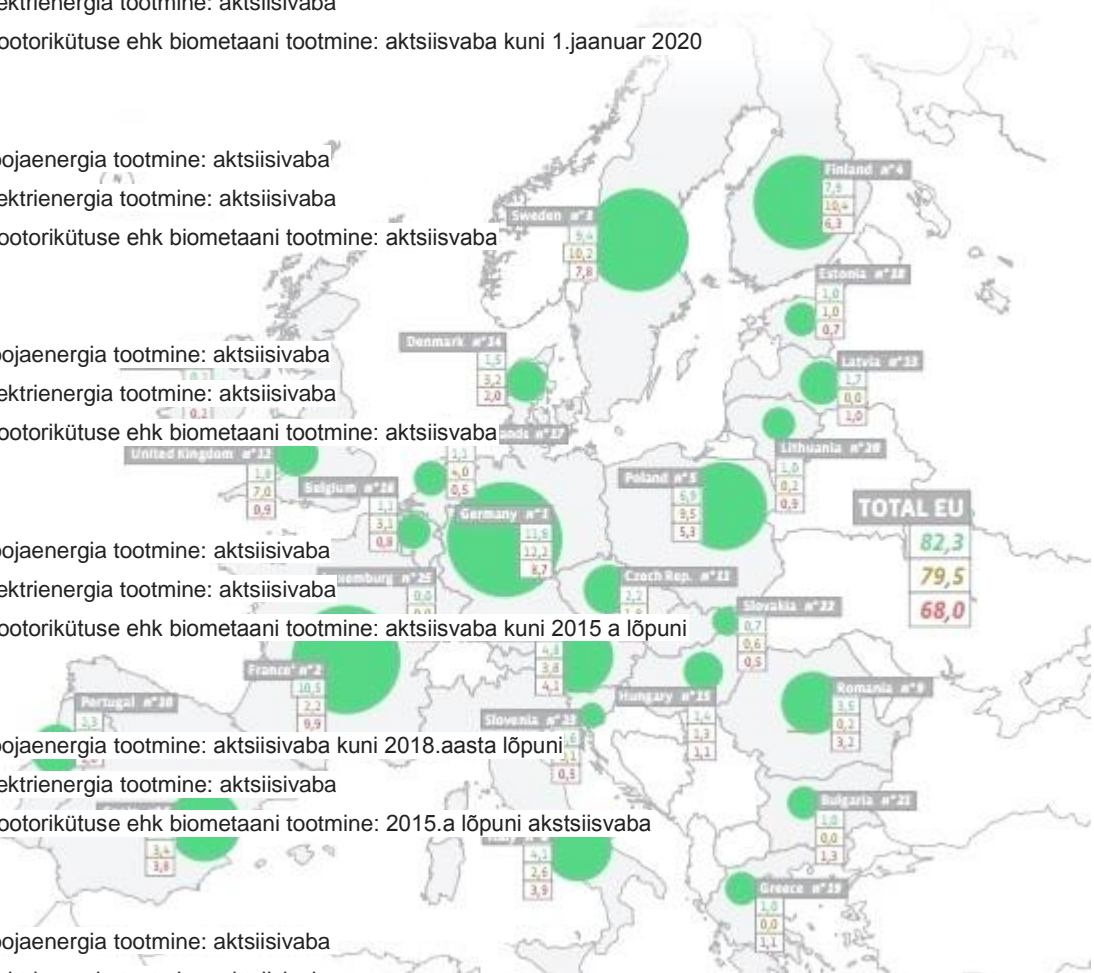
- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: aktsiisivaba kuni 2015. aasta lõpuni

Rootsi:

- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba kuni 2018. aasta lõpuni
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: 2015. aasta lõpuni aktsiisivaba

UK:

- Biogaasist soojaenergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist elektrienergia tootmine: aktsiisivaba
- Biogaasist mootorikütuse ehk biometaanitootmine: maksustatud aktsiisiga 0,2470 £/kg

(allikas: European Biogas Association, <http://european-biogas.eu/>)

Tähtsamad tulevad üritused

13.11 | Taastuvate energiaallikate uurimine ja kasutamine XVI (TEUK XVI) | Tartu, Eesti
<http://tek.emu.ee/teuk-konverentsid/teuk-programm/>

13.11 | Biometaani päev | Tallinn, Eesti
Registreerimine aadressil: heiki.enok@kik.ee

26-30.10 | [BiogasScience 2014](http://biogas2014.boku.ac.at/#!/top) | Viin, Austria
<http://biogas2014.boku.ac.at/#!/top>

03-04.12 | [Biogas14 Kongress, Congress of the Austrian Compost and Biogas Association](http://www.kompost-biogas.info/index.php?option=com_content&task=view&id=1007&Itemid=510) | Salzburg, Austria
http://www.kompost-biogas.info/index.php?option=com_content&task=view&id=1007&Itemid=510

27-28.01/2015 | [Biogas – Jahrestagung und Fachmesse](http://www.biogastagung.org/) | Bremen, Saksamaa
<http://www.biogastagung.org/>

Eesti Biogaasi Assotsiatsioon on Euroopa Biogaasi Assotsiatsiooni ametlik liige

